

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **ppráp. v zál. M. S. a spol. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. formou spolupáchateľstva** podľa § 20 Tr. zák. na verejnom zasadnutí konanom 28. októbra 2010 v Bratislave prerokoval odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaných M. S. a J. Z. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 5. februára 2010, sp. zn. PK-2T 21/2009, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok **sa z r u š u j e** vo výroku o treste u oboch obžalovaných.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaní

1/ ppráp. v zál. M. S., nar. X., ženatý, bytom S.

2/ **práp. v zál. J. Z.**, nar. X., ženatý, trvale bytom D., t. č. N.

o d s u d z u j ú :

Obaja podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. na trest odňatia slobody, a to **obž. M. S.** vo výmere **30 (tridsať) mesiacov** a **obž. J. Z.** vo výmere **2 (dvoch) rokov.**

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. **sa obž. M. S.** na výkon uloženého trestu **zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.**

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. **sa obž. J. Z.** výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne **odkladá** na skúšobnú dobu vo výmere **4 (štyri) roky.**

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. **sa** obom obžalovaným **ukladá** peňažný trest vo výmere **250 (dvestopäťdesiat) €.**

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu **sa** obžalovaným **stanovuje** náhradný trest odňatia slobody vo výmere **2 (dva) mesiace** každému z nich osobitne.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. **sa** obom obžalovaným **ukladá** trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania, funkcie alebo takých činností, ktoré sú spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa vo výmere **5 (päť) rokov.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 5. februára 2010, sp. zn. PK-2T 21/2009, boli obžalovaní ppráp. v zál. M. S. a próp. v zál. J. Z. uznaní za vinných zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 8. februára 2009 v čase okolo 3.30 hod. v B. na križovatke ulíc B. a T. pri vykonávaní služobnej činnosti, kontroly motorového vozidla

zn. Peugeot 207, ev. č. X. a jeho posádky - S. Š. a K. H., počas ktorej práp. J. Z. našiel nástroj slúžiaci na násilné otváranie motorových vozidiel, si od S. Š. nechali sľúbiť úplatok 500 € za to, že ho nepredvedú na OO PZ, nájdený predmet mu vrátia a vecou sa ďalej nebudú zaoberať, pričom následne so S. Š. odišli po sľúbenú hotovosť do miesta jeho trvalého bydliska a prijali od neho sumu 170 € s tým, že vyššie uvedený nájdený predmet a ďalšie veci odobraté K. H. mu vrátia až po doplatení zvyšnej sumy, pričom dňa 21. februára 2009 o 11.45 hod. v B. na M. ulici na parkovisku pred Obvodným oddelením Policajného zboru Ružinov - Západ ppráp. M. S. od S. Š. prijal ako doplatok dohodnutého úplatku sumu 330 € a vrátil mu odobraté veci.

Za to bol obžalovaný M. S. odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. z dôvodu § 36 písm. j/ Tr. zák. a použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania, funkcie alebo takých činností, ktoré sú spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa na 5 (päť) rokov.

Obžalovaný J. Z. bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák. z dôvodu § 36 písm. j/ Tr. zák. a použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania, funkcie alebo takých činností, ktoré sú spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa na 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako aj obaja obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu.

V písomných dôvodoch svojho odvolania prokurátor uviedol, že odvolanie podáva do výroku o treste v neprospech oboch obžalovaných. Súd u oboch obžalovaných postupoval podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., pričom uložil obom obžalovaným trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej sadzby. Postup súdu považuje za nesprávny, pretože neexistujú, resp. neboli zistené skutočnosti, ktoré by umožnili uložiť trest pod zákonom stanovenú dolnú hranicu. Taktiež postupoval nesprávne, ak obžalovaným neuložil aj peňažný trest. Obžalovaní sa snažili získať majetkový prospech, a preto mal uložiť obom primerané peňažné tresty. Nesúhlasí s úvahami súdu, že peňažný trest im nemožno uložiť, pretože to neumožňujú majetkové pomery obžalovaných. Pri trestných činoch korupčného charakteru je nevyhnutné ukladať peňažný trest, aby sa tak „odčerpá“ majetkový prospech, ktorý páchatel získal trestnou činnosťou. Navrhol preto podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a súčasne navrhol podľa § 322 ods. 3 Tr. por., aby najvyšší súd sám vo veci rozhodol rozsudkom a uložil obom obžalovaným popri treste odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby aj primerané peňažné tresty a trest zákazu činnosti.

Obžalovaný M. S. v písomných dôvodoch svojho odvolania uviedol, že sa nemôže stotožniť s úvahami a skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa. Celé dokazovanie zo strany súdu bolo vedené jednostranne v neprospech obžalovaných. Súd sa vôbec nezaoberal tým, že svedok Š. bol viackrát súdne trestaný, pričom v dobe podávania svedeckej výpovede bol vo výkone trestu a je zameraný spôsobiť ujmu akémukoľvek príslušníkovi polície. Jeho averzia proti obžalovaným bola zrejmá aj z jeho správania pred súdom. To isté sa vzťahuje aj na svedkyňu H. Poukázal na ich rozporné výpovede ohľadom odovzdávania peňazí, pričom súd ich rozpory neodstránil. Svedok Š. dôveryhodne nevysvetlil prečo suma 330 € bola nájdená až pri následnej prehliadke pod služobným vozidlom. Vytýkal súdu, že jeho výpoveď nebral do úvahy. Vina mu nebola jednoznačne preukázaná, a preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a domáhal sa oslobodenia spod obžaloby.

Obžalovaný J. Z. v písomných dôvodoch odvolania taktiež namietal, že súd prvého stupňa viedol dokazovanie jednostranne v jeho neprospech. Poukázal na rozpory vo svedeckých výpovediach Š. a H., ktoré vôbec súd neodstránil. Vôbec nebolo jednoznačne preukázané prevzatie úplatku, preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a domáhal sa oslobodenia spod obžaloby.

Podaním došlým odvolaciemu súdu 29. septembra 2010 obžalovaný J. Z. doplnil svoje odvolanie s tým, že odvolanie podáva iba do výroku o treste. Po preštudovaní dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa dospel k záveru, že svojím konaním zasiahol do trestným zákonom chráneného objektu, čo úprimne ľutuje. V jeho konaní išlo o exces, preto voči skutkovým zisteniam súdu prvého stupňa nemá námietky. Pri ukladaní trestu súd prvého stupňa síce použil zmierňovacie ustanovenie, napriek tomu sa domnieva, že uložený trest je prísny. Prevažujú u neho poľahčujúce okolnosti, čo konštatoval i súd prvého stupňa, preto podľa neho mal súd uložiť podmienený trest odňatia slobody s prípadným probačným dohľadom. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v jeho prípade vo výroku o treste a uložiť mu podmienený trest odňatia slobody za súčasného uloženia probačného dohľadu.

Obžalovaní M. S. a J. Z. sa verejného zasadnutia o odvolaní nezúčastnili, hoci o termíne verejného zasadnutia boli riadne a včas vyrozumení. Obaja obžalovaní prostredníctvom svojich obhajcov zaslali súdu písomnú žiadosť, v ktorej ospravedlňovali svoju neúčasť a žiadali vykonať verejné zasadnutie v ich neprítomnosti.

Zástupca prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridrižiava písomných dôvodov odvolania a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o treste u oboch obžalovaných a uložiť obom tresty odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby, popri hlavnom treste im uložiť aj primerané peňažné tresty a trest zákazu činnosti. Odvolania obžalovaných navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného M. S. na verejnom zasadnutí uviedol, že sa plne pridrižiava písomných dôvodov odvolania, ktorému navrhuje vyhovieť. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že sa skutok stal, preto navrhol obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Odvolanie prokurátora navrhol zamietnuť.

Obhajca obžalovaného J. Z. na verejnom zasadnutí taktiež uviedol, že sa pridrižiava písomných dôvodov upraveného odvolania. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovanému vo výroku o treste a uložiť mu podmienený trest odňatia slobody s probačným dohľadom. Stotožnil sa s návrhom prokurátora v tom, že obžalovanému je možné uložiť aj peňažný trest a trest zákazu činnosti. Takýto masívny súbeh trestov bude dostatočný k tomu, aby sa splnil účel trestu. Odvolanie prokurátora v časti týkajúcej sa trestu odňatia slobody navrhol zamietnuť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku špecializovaného trestného súdu podali procesné strany k tomu oprávnené, proti výrokom, voči ktorým odvolanie podať mohli, pričom tak urobili v lehote ustanovenej zákonom.

V prvom rade treba uviesť, že rozsudok špecializovaného trestného súdu je výsledkom konania v rámci ktorého sa postupovalo v súlade s trestným poriadkom a pri ktorom nedošlo k žiadnym závažným chybám, ktoré by mohli podstatne ovplyvniť náležité objasnenie veci alebo nepriaznivo vplývali na možnosť uplatňovania práv obhajoby. V priebehu hlavných pojednávaní boli vykonané všetky obžalobou navrhnuté a dostupné dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por., ktoré súd prvého stupňa potreboval pre svoje rozhodnutie. Vykonané dôkazy špecializovaný trestný súd vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu vyžadovanom ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. Spôsobu, ktorým špecializovaný trestný súd hodnotil vykonané dôkazy niet čo vyčítať. V odôvodnení svojho rozhodnutia vecne správne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, resp. akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaných a prečo ich obhajobe neuveril. Podľa názoru najvyššieho súdu sa súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí dostatočne zaoberal aj rozpormi v svedeckých výpovediach

S. Š. i K. H. a tieto preklenul logickými úvahami, s ktorými sa najvyšší súd stotožnil. Z toho dôvodu ani najvyšší súd nemá žiadnych pochybností o tom, že skutok z ktorého boli obaja obžalovaní uznaní za vinných sa stal v rozsahu, ako bol ustálený súdom prvého stupňa. Napokon treba uviesť, že aj samotný obžalovaný J. Z. v písomnom dodatku svojho odvolania uviedol, že nemá výhrady voči skutkovým zisteniam súdu prvého stupňa. Tieto skutkové zistenia si plne osvojil i najvyšší súd a v podrobnostiach odkazuje na podrobné odôvodnenie uvedené v napadnutom rozsudku.

Čo sa týka obrany obžalovaného M. S. i najvyšší súd považuje jeho obranu za účelovú, pričom jeho obrana bola jednoznačne vyvrátená svedeckými výpoveďami. Niet sporu o tom, že svedok S. Š. bol v minulosti viackrát súdne trestaný pre majetkovú trestnú činnosť. Táto skutočnosť však neznamená, že S. Š. nie je spôsobilý vypovedať pred súdom ako svedok pravdivo o veciach, ktoré sú predmetom trestného stíhania. Treba si uvedomiť, že svedok bol riadne pred svojím výsluchom poučený o následkoch prípadnej krivej výpovede a zložil prísahu v zmysle § 265 ods. 1 Tr. por. Sotva by sa vystavil riziku trestného stíhania uvádzaním nepravdivých skutočností, pretože by mu hrozil pomerne vysoký trest odňatia slobody. Okrem toho jeho svedecká výpoveď bola podložená ostatnými dôkazmi najmä zvukovým záznamom a zápisnicami o ohliadke miesta činu, o ktorých dôkazoch ani najvyšší súd nemal žiadnych pochybností. Za danej dôkaznej situácie výpoveď tohto svedka nemožno automaticky spochybňovať a považovať ju za nevierohodnú.

Podľa názoru najvyššieho súdu, súd prvého stupňa venoval náležitú pozornosť aj právnej kvalifikácii ustáleného skutkového stavu. Závery súdu, že obžalovaní svojím konaním naplnili všetky znaky skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. sú presvedčivé a najvyšší súd si jeho závery plne osvojil. Napokon voči použitej právnej kvalifikácii nemal výhrady ani prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ani obžalovaný J. Z., pričom s obranou obžalovaného M. S. vo vzťahu k právnej kvalifikácii sa náležite vyrovnal súd prvého stupňa.

V prerokúvanej veci boli obaja obžalovaní uznaní za vinných zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., na ktorý zákonodarca stanovil trest odňatia slobody od päť do dvanásť rokov. Obžalovaným súd prvého stupňa výmeru tohto druhu trestu stanovil za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú

hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Použitie tohto zmiernovacieho ustanovenia náležite odôvodnil. Najvyšší súd plne súhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že v prerokúvanom prípade ide o výnimočný prípad a trest odňatia slobody ukladaný v rámci zákonnej trestnej sadzby by bol pre obžalovaných neprimerane prísny a v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák., ktoré upravuje zásady pri ukladaní sankcií. Preto výhrady prokurátora voči použitiu zmiernovacieho ustanovenia nie sú opodstatnené. Na druhej strane treba uviesť, že súd prvého stupňa pochybil, keď pri ukladaní trestu použil najskôr ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 36 písm. j/ Tr. zák. Fakticky pri ukladaní trestu prihliadal dvakrát na tie isté poľahčujúce okolnosti. Opomenul pritom, že ide o dve samostatné ustanovenia Trestného zákona. Ustanovenie § 38 je všeobecné a upravuje postup súdu pri ukladaní trestu pri vzájomnom porovnávaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Naproti tomu ustanovenie § 39 ako vyplýva už z jeho názvu, sa používa vo výnimočných prípadoch, kedy súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo na pomery páchatel' predpokladá, že použitie trestnej sadzby ustanovenej v základnej trestnej sadzbe by bolo neprimerane prísne. Toto pochybenie súdu prvého stupňa napravil najvyšší súd a podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u oboch obžalovaných a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Pri úvahách o druhu trestu a jeho výmery najvyšší súd prihliadol na osoby obžalovaných, ako aj na okolnosti za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, mieru zavinenia oboch obžalovaných, prihliadol aj na účel trestu, ktorým je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov a dospel k záveru, že obom obžalovaným postačia na ich prevýchovu tresty za použitia zmiernovacieho ustanovenia pod dolnou hranicou základnej trestnej sadzby. Výmeru trestu stanovil diferencovane tak, že obžalovanému M. S. uložil trest odňatia slobody 30 mesiacov. Na výkon tohto trestu zaradil obžalovaného do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody nebol. Vzal pritom do úvahy mieru jeho zavinenia i jeho nekritický postoj k trestnej činnosti.

Obžalovanému J. Z. uložil trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. U tohto obžalovaného dospel najvyšší súd k záveru, že okamžitý výkon trestu vzhľadom na jeho

postoj k trestnému činu nie je potrebný, a preto mu výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienične odložil na skúšobnú dobu štyroch rokov.

Obom obžalovaným uložil aj primeraný peňažný trest vo výmere 250 €, pretože sa svojou úmyselnou trestnou činnosťou snažili získať majetkový prospech. Pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu stanovil obom obžalovaným náhradný trest odňatia slobody dva mesiace.

Rovnako ako súd prvého stupňa i najvyšší súd uložil obom obžalovaným trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania, funkcie alebo takých činností, ktoré sú spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa na dobu päť rokov, pretože sa trestnej činnosti dopustili v súvislosti s touto činnosťou.

Uvedená kombinácia trestnoprávných sankcií podľa názoru najvyššieho súdu nielenže zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, ale zabezpečí aj účinnú nápravu obžalovaných.

Záverom najvyšší súd pripomína, že písomné vyhotovenie rozsudku (vid'. str. 14) ako aj prepis zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky o štátnom jazyku Slovenskej republiky č. 357/2009 Z.z. podľa ktorého štátnym jazykom na území Slovenskej republiky je slovenský jazyk.

Z ustanovenia § 3 ods. 3 citovaného zákona vyplýva, že v štátnom jazyku sa vydávajú zákony, nariadenia vlády, rozhodnutia a iné verejné listiny.

Používanie štátneho jazyka v súdnom konaní upravuje ustanovenie § 7 citovaného zákona, pričom podľa odseku 1 vzájomný styk súdov s občanmi, súdne konanie, správne konanie, konanie pred orgánmi činným v trestnom konaní, **rozhodnutia súdov a zápisnice súdov**, správnych orgánov a orgánov činných v trestnom konaní vedú a vydávajú v štátnom jazyku.

Uvedené ustanovenia citovaného zákona sú premietnuté aj do Trestného poriadku v ustanovení § 58 ods. 2, z ktorého vyplýva, že v slovenskom jazyku sa spíše aj zápisnica o výpovedi osoby, ktorá neovláda slovenský jazyk.

V prerokúvanej veci predseda senátu rozhodol v zmysle § 58 ods. 3 Tr. por., že zápisnica o hlavnom pojednávaní sa vyhotoví použitím vhodného nahrávacieho zariadenia, to však nemení nič na skutočnosti, že prepis záznamu zápisnice mal byť vyhotovený v štátnom jazyku.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. októbra 2010

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová